

26.73x32.71	1	עמוד 10	+ ידיעות אחרונות - זמנים	18/11/2020	75168825-2
38046 בית חולים איכילו -					

המציאות עולה על כל דמיון: הברך הפגועה הוחלפה בברך שנוצרה במדפסת תלת-ממד

בהדפסה

קיבלה בדרך

שלו רואים אותי ואת בעלי רצים מרופא לרופא, שפה אחר פוסקים את אותו גור דין - עוד לפני שבכלל עברתי ביופסיה: אם הגידול חוזר פעם שנייה הוא יידע לחזור גם פעם שלישית, ולכן האופציה היחידה היא לכרות חלק מעצם הירך ואת כל מפרק הברך. אחד הרופאים אפילו העלה את דרגת החומרה ואמר לי בנחישות: 'עכשיו אני נלחם על הרגל שלך, אבל אם לא תעברי את הניתוח, בעוד כמה שנים כבר ניאלץ להילחם על החיים שלך'. נבהלתי כמו שצריך וקבעתי תור לניתוח שאמור היה להתקיים אחרי שבוע וחצי."

בעודה ממתנה לניתוח נודע לה כי ביישוב שלה גר מי שניהל בעבר את המחלקה לאורתופדיה אונקולוגית באיכילוב. היא מיהרה להתייעץ איתו. "הוא הסתכל בהרמיות שהבאתי ואמר שאין צורך לזרוק את כל העצם לפה, שניתן למזער את הניחוח ולשמר את מפרק הברך. זה הפך לי את החיים. כבר למחרת ביטלתי את הניתוח וקבעתי תור לאיכילוב", היא מספרת.

כבית החולים קיבל אותה ד"ר שלמה רדיה, סגן מנהל המחלקה הארצית לאורתופדיה אונקולוגית ומנהל יחידת החדשנות הכירורגית והדפיס את התלת-ממד. "הגידול המדובר יוצא מהעצם וממוקם מעליה", הוא מספר, "בניתוח הראשון הוא נכרת ושחזר כשתל עצם עצמי עם קיבוע. כשהוא חוזר, הוא מאוד תיעתע בהרמיות כי הוא נראה למעשה כמו העצם. אבל כשהשווינו הרמיות, מילימטר אחרי מילימטר, הבחנו בתהליך דינמי והבנו שהמחלה נשנתה."

תוצאות הביופסיה נשלחו למיאמי, למומחה מספר אחת בתחום, שפסק חד-משמעית כי מדובר בר סרטן. "עמרנו בצומת החלטות קריטי", מתאר ד"ר רדיה, "שכן בהדמיה אי-אפשר היה כלל להבחין מהי העצם ומהו הגידול. קרבתו לברך הייתה מאוד מאתגרת מבחינה ניתוחית. במרבית בתי החולים בארץ ובעולם היו בוחרים בניית תוח שכולל כריתת מקטע באורך של 15 ס"מ - חלק מעצם הירך ואת כל הברך, שהייתה מוחלפת בכרך תותבת. מדובר בניתוח שמבטיח כי הגידול הוצא במלואו, אבל עם פוטנציאל סיכונים גדול. לשמחתי, איכילוב הוא בית החולים היחיד בארץ עם מעבדת תלת-ממד ייחודית, שמשרתת את כל ענפי הכירורגיה - ונעזר רגו בה."

באמצעות הרמיית סיטי ותוכנת מחשב ייעוץ דית בנו ד"ר רדיה ורוני גבאי - מעצבת תעשייתית האחראית על מעבדת התלת-ממד באיכילוב, מודל של נפח העצם ושל הגידול, בשני צבעים נפרדים. "כך, במהלך הניתוח אפשר לזהות בדייקנות מרבית את גבולות הגידול", מסביר ד"ר רדיה, "בניתוי כלי ניתוח ייעודי שדרכו העברתי את המכשור הניתוחי. זה נתן לי דיוק שלא היה מושג ביד חופשית". אחרי הכריתה המוצרית של הגוש גולפה למידותיה, לפי המודל, עצם שהומונה מבנק העצמות, הושתלה באזור החסר, וקובעה.

"מדובר בניתוח שמשאיר ברך תפקודית ונו רמלית", מספר הרופא. הדס מדדה עכשיו על קביים ומתאוששת מההליך. היא חדורת אמונה ואופטימית שהוא עבר בהצלחה - ורק מקווה שזו הפעם האחרונה. ★

ARIELA-A@yediath.co.il

עקב קרע ברצועת הברך או דלקת, וצייד אותה במרשם לאנטיביוטיקה. "יצאתי ממנו בתחושה טובה אבל הטיפול לצערי לא שינה כלום, אז חזרתי אליו", היא מספרת.

"סרטן? לא עלה בדעתי"

הפעם הוא כבר הפנה אותה לצילום. "שבתי נינו" חה עם בעלי במסעדה כשפתאום מספר המרפאה מרצד על הנייד שלי, היא משחזרת, "כשענית, נאמר לי שהאורתופד ביקש שאגיע אליו מיידית. הבנתי כמוכחן שמהו לא בסדר, אבל סרטן? זה אפילו לא עלה בדעתי".

במרפאה נאמר לה שזוהתה בליטה מאחורי הברך ושיש צורך לברר את טיבה. היא המשיכה להרמיות סיטי. ואם אר-איי, אך פענחון לא סיפק לרופאים תשובה ברורה על מהות הבלטה ולכן הוחלט לנתח אותה. "אז כבר הייתי בתחושה שיש לי סרטן, וזה נחת עליי כמו סלע", היא מתארת, "הייתי אם טרייה, נהנית מכל האושר שבבניית משפחה לצד בן זוג חלומי, כשפתאום, משום מקום וכלי שום הכנה, נופלת עליי פצצה כזאת".

היא אושפזה במחלקה הארצית לאורתופדיה אונקולוגית במרכז הרפואי איכילוב ועברה כריתה גיאוגרפית של הגידול. כלומר: המנתח כרת את הגידול, כולל שוליים רחבים הסמוכים לו, במטרה להבטיח שלא נשאר אף תא סרטני באזור. במהלך הניתוח נטלו הרופאים עצם כסל (ובלשון עממית, העצמות הבולטות בקרמת האגן שעליה מונח החוט של הביקיני), השתילו אותה במקום שבו נוצר חוסר בעצם כתוצאה מהוצאת הגידול וקיבעו אותה למקומה בפלטה מחווקת בכרמים. "ההחלמה הייתה נוראית", היא נזכרת, "אבל הידיעה שבסוג כזה של סרטן מספיקה כריתה מסיי בית של הגידול, ושלא אצטרך טיפולים נוספים, עורדה אותי בימים הקשים".

הריפוי ארך שלושה חודשים, שבמהלכם נאסר עליה לדרוך על הרגל והיא התניידה בעזרת קביים. "נהייתי קצת אישה סיעודית, הריפוי ארך שלושה חודשים, שבמהלכם נאסר עליה לדרוך על הרגל והיא התניידה בעזרת קביים. "נהייתי קצת אישה סיעודית,

שזקוקה לעזרה בניצוע מטלות היומיום הכי בנאי ליות, ולכן בעלי, הילד ואני עברנו לגור אצל אמא שלי, שטיפלה בי", היא מספרת, "הרגעים הכי קשים היו כשהבן שלי התחיל לעמוה, ללכת ולרוץ, ואני יושבת ולא יכולה להיות איתו. בעיניים מוציפות דמעות ראיתי את בעלי ואת אמא שלי מושייטים לו יד. זה היה קשות במיוחד".

במשך כמעט שנה לאחר הניתוח עברה בן מוחה סדרות פיזיותרפיה והידרותפיה ולמדה מחדש את המובן מאליו: להניח את כף הרגל על הרצפה ולהתחיל ללכת. "גם זה חלק, והחזרתי לעצמי את החיים", היא מספרת, "חזרתי לעבודה, ילדתי בן נוסף, והייתי כל כך מאושרת שכל זה נגמר ושהי זרנו לנשום".

"לכרות את הברך"

ואו, ביוני 2019, בהרמיית מעקב אובחנה חזרה של הגידול. "זה קרה חודש בלבד אחרי שילדתי את הבת שלנו. כשאני עדיין מפוצצת הורמונים, שוב נורק עליי ה'סלע' המאיים הזה: 'הדס, טיפה ימינה מהאזור בכרך שנכרת הופיעה בליטה חדשה! מכאן התחיל סרטן שבכל אחת מהסצנות

"החזרתי לעצמי את החיים". הדס בן מוחה

אריאלה איילון | צילום: אביגיל עוזי

כשהסרטן חזר בפעם השנייה, רוב הרופאים הודיעו להדס בן מוחה (39) שהיא תיאלץ לוותר על הברך שלה. למזלה, היא גילתה בזמן את מעבדת התלת-ממד באיכילוב, שבה בונים דגמים מורכבים בהתאמה אישית, המאפשרים כריתה מינימלית ושחזור מדויק. "היא תישאר עם ברך תפקודית ונורמלית", מבטיח המנתח, ד"ר שלמה רדיה

אם תשאלו את הדס בן מוחה "תגידי, איך החיים שלך?", היא תענה לכם "מפתיעים", ותסביר שבחמש השנים האחרונות "הם נעו בין אושר גדול אחרי לידה, לבהלה גדולה ממחלת הסרטן - שפעם אחרי פעם התגלתה סמוך ללידות. ולא מדובר בסרטן הורמונלי-נשי, אלא בגידול ממאיר בכרך. הקרבה הזאת בין לתת חיים ובין לפחד עליהם זה דבר שלא ניתן להסביר". השנה היא 2015. בן מוחה, אז בת 34, נשואה, אמא לשלושה, מורה לעיצוב ומעצבת תכשיטים, משחקת על השטיח עם בנה הצעיר, תינוק בן שנה. "פתאום, כשניסיתי להתכופף אליו, לא הצלחתי. הברך השמאלית מאוד כאבה ולא איפשרה תנועת כיפוף", היא מתארת. היא פנתה לאורתופד, שאמר שהכאבים נגרמים